

prima instanță: L. Pruteanu
instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

nr. 2rac-511/16

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Societatea Comercială „Orient” Societate cu Răspundere Limitată

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale
„Romedan-Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății
Comerciale „Orient” Societate cu Răspundere Limitată privind repararea
prejudiciului material și moral pentru încălcarea termenilor ce rezultă din
contractul de transport de mărfuri, încasarea venitului ratat, restituirea sumei
îmbogățirii fără just temei și a cheltuielilor de judecată suportate

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016, prin care a fost
admis apelul declarat de Societatea Comercială „Orient” Societate cu Răspundere
Limitată, casată parțial hotărârea primei instanțe în partea admiterii pretențiilor și
emisă în această parte o nouă hotărâre de respingere a acțiunii

constată:

La data de 04 decembrie 2012, reclamanta SC „Romedan-Com” SRL s-a
adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva
SC „Orient” SRL cu privire la repararea prejudiciului material și moral pentru
încălcarea termenelor de livrare a bunurilor, ce rezultă din contractul de transport
de mărfuri, încasarea venitului ratat, restituirea sumei ca rezultat al îmbogățirii fără
just temei și a cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 10 octombrie 2012, a fost
perfectată comanda de transport nr. 10101, prin care SC „Orient” SRL s-a obligat
să livreze marfa din Olanda în Republica Moldova cu camionul număr de
înmatriculare SV 07 WWG și SV 80 KOG, iar SC „Romedan-Com” SRL s-a
obligat să achite în termen de 10 zile după descărcare suma de 2450 euro, ceea ce
reprezintă valoarea serviciului de transport.

La data de 18 octombrie 2012 a fost perfectată o altă comandă de transport
nr. 10181, prin care pârâta SC „Orient” SRL s-a obliga să livreze marfa din Olanda

și Germania în Republica Moldova cu camionul cu numărul de înmatriculare SV 07 XAA și SV 80 HW, iar SC „Romedan-Com” SRL să achite în termen de 3 zile după descărcare suma de 2700 euro, ceea ce reprezintă contravaloarea serviciului de transport.

Sușține reclamanta că marfa urma să fie livrată în Republica Moldova la data de 22 octombrie 2012, conform comenzii nr. 10101 din 10 octombrie 2012 și respectiv, la data de 29 octombrie 2012 conform comenzii nr. 10181 din 18 octombrie 2012.

Invocă că în ziua când a intervenit scadența termenului de livrare pentru prima comandă de transport nr. 10101 din 10 octombrie 2012, a solicitat SC „Orient” SRL informație privind locația camionului și motivul pentru care el nu era prezent la locul de destinație.

Iar, SC „Orient” SRL a comunicat printr-un e-mail că executarea contractului se suspendă până când va fi achitată suma de 5150 euro, contravaloarea serviciilor de transport, conform comenzilor nr. 10101 din 10 octombrie 2012 și nr. 10181 din 18 octombrie 2012 și jumătate din amenda calculată, conform procesului-verbal nr. 0080512 din 21 decembrie 2010.

Relatează că a informat SC „Orient” SRL că suma de 5150 euro va fi achitată timp de 10 zile și respectiv de 3 zile după livrarea mărfii, totodată a propus ca problema ce ține de pretinsa amendă să fie discutată și soluționată separat de transporturile în curs de derulare.

Remarcă că SC „Orient” SRL a precizat că marfa va fi livrată numai după achitarea totală a sumei de 5150 euro și jumătate din amenda în mărime de 2800 euro.

Sușține reclamanta că a angajat un avocat din România, în vederea medierii și negocierii conflictului, care a expediat în adresa pârâtei o notificare prin e-mail și fax, solicitând ca în termen de 12 ore să-și onoreze obligațiunile de livrare a mărfii.

Notează că la cererea respectivă a primit un răspuns negativ din partea SC „Orient” SRL prin care ultima insista asupra faptului că marfa va fi livrată numai după ce contul va fi creditat cu sumele indicate în răspunsul enunțat.

Sușține că în situația creată, în urma presiunilor din partea clienților asupra sa privitor la livrarea mărfurilor, reieșind din penalitățile care urmau a fi suportate și de mărimea conflictului care urma să se declanșeze, a fost constrânsă să achite suma pretinsă de către pârâtă, deși, consideră că obligația de achitare urma să se execute numai după livrarea mărfii.

Consideră că SC „Orient” SRL a comis un abuz față de SC „Romedan-Com” SRL, ceea ce a dus la cauzarea unui prejudiciu enorm.

Menționează că în urma întârzierii de livrare la data de 07 noiembrie 2012 a fost impusă să achite o penalitate de întârziere în mărime de 1500 euro, care rezultă din comanda nr. 10101 din 10 octombrie 2012, de la 22 octombrie 2012 până la 07 decembrie 2012 și suma de 800 de euro care rezulta din 8 zile de întârziere, de la 29 octombrie 2012 până la 07 decembrie 2012 conform comenzii nr. 10181 din 18 octombrie 2012.

Mai indică că în urma acțiunilor ilicite și abuzive ale SC „Orient” SRL, a suferit și un prejudiciu material exprimat în venit ratat.

Astfel, din cauza executării necorespunzătoare a relațiilor contractuale, din inițiativa clienților a fost reziliat contractul încheiat cu clientul SRL „Stivuitor” în valoare de 9600 euro și SRL „Petrovskaia Corn” în valoare de 8000 euro, SC „Romedan-Com” SRL avea relații contractuale cu clienții respectivi și avea speranța legitimă de a primi câte 400 euro din 44 de livrări pentru perioada anilor 2012-2013, însă, SC „Romedan-Com” SRL a fost lipsită de acest venit.

Concomitent a mai indicat reclamanta că a fost impusă de către pârâtă să achite o sumă de 2800 euro, jumătate din amenda contravențională, fără a avea obligație în acest sens, motiv ce impune restituirea acestei sume de bani cu titlu de îmbogățire fără just temei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul SC „Orient” SRL în beneficiul său clauza penală pentru încălcarea termenilor de livrare a bunurilor ce rezultă din comenzile de transport nr. 10101 din 10 octombrie 2012 și nr. 10181 din 18 octombrie 2012 în sumă de 2500 euro, venitul ratat în sumă de 17600 euro, suma de 2800 euro încasată cu titlu de îmbogățire fără just temei, precum și cheltuielile de judecată suportate în prezentul litigiu.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 12 decembrie 2013, acțiunea a fost admisă parțial, a fost încasat din contul SC „Orient” SRL în beneficiul SC „Romedan-Com” SRL clauza penală în sumă de 2500 euro, venitul ratat în sumă de 17600 euro, suma de 2800 euro cu titlu de îmbogățire fără just temei, în total suma de 22900 euro, convertiți în valută națională a Republicii Moldova la data executării hotărârii și suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. A fost încasat de la SC „Orient” SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 12311,10 lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2014, a fost admis apelul declarat de avocatul Victor Burac în interesele SC „Orient” SRL, a fost casată hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 12 decembrie 2013, fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă pe motiv că soluționarea litigiului nu ține de competența instanțelor judecătorești din Republica Moldova.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2015 a fost admisă cererea SC „Orient” SRL cu privire la emiterea unei decizii suplimentare, a fost emisă o decizie suplimentară prin care a fost încasat din contul SC „Romedan-Com” SRL în beneficiul SC „Orient” SRL suma de 34592,74 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice în instanța de fond și suma de 19667,09 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice în instanța de apel, în total suma de 54259, 83 lei, a fost încasat din contul SC „Romedan-Com” SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 519,88 euro.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 noiembrie 2015 a fost admis recursul declarat de către SRL „Romedan-Com”, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2014 și decizia suplimentară din 10 iunie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători, pentru examinarea fondului cauzei

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016, a fost admis parțial apelul declarat de SC „Orient” SRL, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani din 12 decembrie 2013, pronunțată în pricina civilă, în partea admiterii pretențiilor ce țin de încasarea sumei de 17600 euro cu titlu de venit ratat și emisă o nouă hotărâre în această parte prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiate pretențiile din cererea de chemare în judecată depusă de SC „Romedan Com” SRL cu privire la încasarea de la SC „Orient” SRL a sumei de 17600 euro cu titlu de venit ratat, a fost micșorată suma taxei de stat încasată de la SC „Orient” SRL în beneficiul statului de la 12311,10 lei la 2850,65 lei, în rest hotărârea primei instanței a fost menținută.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 septembrie 2016 a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire repetată declarată de către SC „Orient” SRL împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 noiembrie 2015.

La 23 septembrie 2016, SC „Orient” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 25 iunie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel din 25 iunie 2015 în partea în care au fost respinse cerințele recurentului, expuse în cererea de apel, de respingere a pretențiilor de încasare a sumelor de 2500 euro în calitate de clauză penală și 2800 euro în calitate de îmbogățire fără justă cauză, ca nefondate cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor, casarea integrală a hotărârii primei instanțe din 12 decembrie 2013 ca nefondată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Subliniază că decizia instanței de apel din 25 iunie 2016 este pasibilă de casare în temeiul art. 432 alin. (1) CPC coroborat cu art. 432 alin (2) lit. a) CPC de către instanța de apel nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, și anume prevederile art. 118 alin. (1), 123 alin. (1), 239 și 240 alin. (3) CPC.

Subliniază că pretenția privind încasarea sumei de 2800 euro cu titlu de îmbogățire fără justă cauză este neîntemeiată, invocând în susținerea argumentului său prevederile art. 5 pct. (1) și 8 pct. (1) din Convenția CMR. Totodată a specificat că potrivit art. 11 pct. (1) și (2) a Convenției răspunderea pentru verificarea și corectitudinea informațiilor din scrisoarea de trăsură o poartă expeditorul și nu recurentul. Astfel, răspunderea pentru achitarea sancțiunilor o poartă expeditorul.

La fel, consideră neîntemeiate pretențiile privind încasarea sumelor de 2500 euro clauza penală și 17600 euro în calitate de venit ratat.

Indicând că în partea ce depășesc suma de 5150 euro pretențiile intimatului sunt lipsite de suport juridic. Consideră că urmau a fi prezentate probe că sumele indicate au fost achitate de către SC „Romedan-Com” SRL.

Mai indică că deși reclamantul pretinde încasarea venitului ratat acesta nu a prezentat probe veridice și concludente fiind declarativ și neconfirmat prin probe.

Consideră că prin menținerea hotărârii primei instanțe prin care a fost încasată în beneficiul intimatului penalitatea de întârziere în sumă de 2500 euro, a depășit limitele pretențiilor înaintate deoarece intimatul în referință a indicat că a fost inpus să achite penalitatea de întârziere în mărime de 2300 euro în beneficiul SC „Stivuator” SRL.

La fel, susține că neîntemeiat a fost admisă și pretenția privind încasarea sumei de 2800 euro cu titlu de îmbogățire fără justă cauză, or, reprezentantul SC „Orient” SRL, invocând prevederile Convenției a confirmat faptul că obligația de verificare a greutății ține de expeditor și nu de beneficiarul reclamant, respectiv nu era în drept de a solicita suma achitată cu titlu de amendă de la reclamantă, iar suma respectivă constituie îmbogățire fără justă cauză. Concluzia dată contravine și cerințelor art. 11 alin. 1 al Convenției CMR și a CPC.

Argumentează că concluzia instanței de apel precum că recurentul, ca transportator, nu era în drept să solicite de la intimat suma amenzii, achitată pentru încălcări ce nu-i sunt imputabile în cadrul executării transportului la comanda intimatului, este neîntemeiată, deoarece nu s-a ținut cont de prevederile art. 1006 Cod civil care stipulează că cărașul are dreptul de retenție asupra încărcăturii atâta timp cât poate dispune de încărcătură pentru toate costurile care decurg din contractul de transport.

Astfel, recurentul în mod întemeiat a condiționat executarea transportului de compensarea de intimat a unei jumătăți, deși era îndreptățit să solicite mărimea integrală a sumei amenzii de 5600 euro achitată de recurent pentru încălcări ale obligațiilor, care îi erau imputabile intimatului nu recurentului.

Obiectează că instanța de apel nu s-a expus, în genere, nici în dispozitiv nici în partea motivată a deciziei recurate din 25 iunie 2016, referitor la pretențiile apelantului de încasare a cheltuielilor de judecată, deși SC „Orient” SRL a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în instanța de apel.

Susține că instanța de apel dispunând admiterea cererii de apel urma să încaseze de la SC „Romedan-Com” SRL cheltuieli de judecată proporțional măririi pretențiilor admise.

Semnalizează că prin decizia recurată instanța a încălcat cerințele art. 24 alin. (1) și 96 alin. (1) CPC.

Indică că decizia recurată în partea în care instanța de apel a omis să se expună asupra pretențiilor recurentului SC „Orient” SRL de încasarea de la SC „Romedan-Com” SRL a cheltuielilor de judecată, este nemotivată și contravine prevederilor art. 239 CPC.

Totodată consideră că cauza a fost examinată superficial fiind aplicate norme care nu trebuiau a fi aplicate, dispunând în mod neîntemeiat încasarea de la recurent a clauzei penale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 172 vol. II) și care a fost recepționată de către avocatul recurentului la 26 iulie 2016 (f. d. 234 vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea Comercială „Orient” Societate cu Răspundere Limitată nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul

declarat de Societatea Comercială „Orient” Societate cu Răspundere Limitată, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Societatea Comercială „Orient” Societate cu Răspundere Limitată ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Societatea Comercială „Orient” Societate cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu